

Tempu Badak TR Deside Klarifikasaun LAP

INDEPENDENTE

21 Mar 2019

DILI: Prezidente Tribunál Rekursu (TR) lakohi fó komentáriu ba desizaun Tribunál Rekursu kona-ba Lei Atividade Fundu Petrolíferu (LAP) ne'ebé mosu lapsu, tanba prosesu sira ne'e sei hadi'a atu hein desizaun tuir mai.

Prezidente TR, Deolindo dos Santos hateten, kona-ba desizaun LAP ne'ebé mosu lapsu daudaun ne'e labele fó komentáriu, tanba buat hotu sei iha prosesu laran, bainhira klarifika ho desizaun la'ós liu husi média.

“Ha'u labele klarifika liu husi média, maibé liu husi desizaun sira tuir mai”, tenik nia, iha Kolmera, horisehik.

Desizaun ne'e rasik iha Tribunál Rekursu hodi sei estuda atu, iha tempu badak sei foti desizaun no labele mosu tan lapsu hanesan anteriór.

Antes ne'e, Tribunál Rekursu anunsia ba públiku katak, fiskalizasaun ne'ebé TR halo LAP iha matéria ida mak viola konstituisaun RDTL, tanba matéria ne'e rasik Tribunál Rekursu labele pronunsia uluk tanba lei ne'e la permite.

Tribunál Rekursu simu pedidu husi Parlamentu Nasionál liu-liu ba deputadu sira atu halo fiskalizasaun abstrata ba LAP, tanba ne'e notifika fila-fali ba Parlamentu Nasionál hodi responde.

Prezidente Parlamentu Nasionál, Arão Nóe mós antes ne'e deklara, desizaun ne'ebé TR foti ona maibé iha fali lapsu ne'e presiza halo klarifikasaun, tanba ne'e fó impaktu ba akizasaun ba asaun ne'ebé Governu atu sosa.

Desizaun sira ne'ebé iha laran ne'e loos hela maibé to'o iha desizaun ikus ne'e la klaru iha buat rua, primeiru refere ba lei ne'ebé altera, tuir desizaun ne'e atu altera lei número 9/2005 ba lei fundu petrolíferu nian.

Lei ne'ebé altera ba LAP ne'e, lei número 1/2019 lei atividade petrolífera altera ba lei número 13/2005 la'ós altera ba fundu petrolíferu nian, tanba ne'e mak PN husu fila fali ba TR atu halo klarifikasaun.

Asuntu seluk mak artigu 2, intensaun husi Tribunál ba artigu 2 ne'ebé dehan inkonstitusionál ne'e artigu 2 ida ne'ebé loos.

Sorin seluk mós, Forum Organizaun Naun Governamentál (FONGTIL) konsidera desizaun Tribunál ba Lei Atividade Petrolífera (LAP) nian mosu inkapasidade husi juis koletivu husi Tribunál Rekursu rasik.

Diretór Ezekutivu FONGTIL, Daniel do Carmo dehan, desizaun ne'ebé Tribunál Rekursu foti kona-ba asuntu rua ne'e liu fali desizaun nasaun nian, bainhira hamosu konfuzaun iha públiku katak kredibilidade Tribunál rasik hatudu marjen ba mundu sistema justisa frajil hela.